# L'art delicat i compromès de Lola Anglada arriba a Girona

## Una exposició a la Casa de Cultura homenatja la il·lustradora catalana seguint el fil de les seves ‘Memòries', recuperades el 2014 per la Diputació de Barcelona

A principis de 1911, pocs mesos després del suïcidi de l'escriptor i crític d'art Raimon Casellas, una comissió de dames de Barcelona, entre les quals hi havia les filles de Santiago Rusiñol i Narcís Oller, va organitzar una tómbola benèfica al Faianç Català a favor de la seva vídua. Entre els objectes artístics que es van posar a subhasta, hi havia obres de les pintores més destacades del modernisme, com ara Lluïsa Vidal, Pepita Teixidor i Elvira Malagarriga, i tres joves promeses: Laura Albéniz, filla del compositor; Teresa Lostau, que aviat seria la primera dona del pintor Xavier Nogués, i Lola Anglada (Barcelona, 1892-Tiana, 1984), que hi aportava uns dibuixos a la ploma. Tenia dinou anys, i ja era una firma reconeguda dins aquella prodigiosa generació d'il·lustradors catalans de la qual també formarien part Apel·les Mestres, Apa, Junceda, Torné Esquius, Llaverias, Renart, D'Ivori o Cornet. Però ella n'era l'única dona, l'única nena, n'hauríem de dir, abans que s'hi afegissin Josefina Tanganelli, Mercè Llimona, Elvira Elias, Aurora Altisent i, més endavant, Roser Capdevila, Carme Solé i Pilarín Bayés. La dolcíssima delicadesa dels seus dibuixos va avenir-se a la perfecció amb l'ideal de domesticitat cristiana del noucentisme, però “sense la seva pedanteria”, com observava Alexandre Cirici, més decantada cap al meravellós ordinari, el riure dels nens, els costums, els ocellets, els personatges pintorescos, les llegendes populars. No és estrany que col·laborés ja de ben jove a totes les revistes del país, que acabés triomfant escrivint i dibuixant els seus propis contes (En Peret, Margarida) i que, amb el seu classicisme dolç, enamorés tot Barcelona quan el 1933 va presentar-los la seva col·lecció d'estampes vuitcentistes de la ciutat.

La precocitat de Lola Anglada, que encara va ser a temps d'exposar al costat de la pionera Lluïsa Vidal, és un dels fenòmens més extraordinaris de l'art català del segle XX. També ho és per la facilitat amb què la van fer caure en un dels oblits més àrids i antipàtics de què s'ha d'avergonyir el país, quan l'artista, amb la derrota de 1939, va preferir recloure's a la casa familiar de Tiana, al Maresme, per anar envellint clandestinament. No va ser fins al 1977 que Josep M. Espinàs, en un article al diari Avui, va cridar l'atenció sobre la indecència d'aquella marginació. Des de llavors, li van ploure els homenatges, es van fundar biblioteques i guarderies amb el seu nom, es van crear premis de pintura i dibuix en honor seu, i es va recuperar la llegenda (i l'equívoc) d'El més petit de tots, aquell conte d'encàrrec per enardir els republicans inspirat en realitat en una figureta de bronze de l'escultor Miquel Paredes. A les seves Memòries, que van quedar inèdites fins que la Diputació de Barcelona, dipositària del llegat de l'artista, es va decidir finalment a publicar-les el 2015, Lola Anglada explica amb honestedat com Jaume Miravitlles va encomanar-li que donés vida a la mascota creada per Paredes, i confessa més aviat que el malentès de l'atribució és a l'origen de part dels mals que van afligir-la en la postguerra; per exemple, la denúncia per “roja i separatista” de Ricard Opisso.

La trajectòria de l'artista, afortunadament, continua sent avui objecte de restitució i homenatge, com en l'exposició documental que fins al dia 27 de maig es pot veure al pati de la Casa de Cultura de Girona i que forma part d'un projecte itinerant que va començar el juny del 2015 a Barcelona. El muntatge, a base de plafons, segueix el fil de lesMemòries de la mateixa artista, editades per Núria Rius i Teresa Sanz en un volum esplèndid, generosament il·lustrat. El seu caràcter de muntatge prefabricat ha fet perdre l'oportunitat de fer memòria, però, que Anglada va exposar el 1923 a l'Ateneu de Girona, i que el record de la ciutat era prou viu el 1948 per tornar-hi, dibuixar-la en una sèrie d'estampes de la Catedral per la processó de Corpus, la Rambla en dia de mercat o la pujada de la Pera, i escriure al seu dietari com, passats vuit anys de l'assassinat de Carles Rahola,

tota la ciutat encara l'enyorava i el plorava.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 26-04-2017 Pàgina 25

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1127476-l-art-delicat-i-compromes-de-lola-anglada-arriba-a-girona.html